

INVESTICE DO ROZVOJE VZDĚLÁVÁNÍ

České divadlo po 2. světové válce

Tematická oblast	Divadelní scény v 80. letech
Datum vytvoření	22. 6. 2013
Ročník	Čtvrtý
Stručný obsah	80. léta 20. století přinesla změny v divadle.
Způsob využití	Rozšíření základního učiva v divadelním semináři
Autor	Dana Rambousková
Kód	VY_32_INOVACE_13_CRAM17

80. léta

- V tomto období již **od českého divadla** nebyly vyžadovány přímo socialistické hry, **byla** od něj **vyžadována loajalita**.
- Diváci neustále očekávali jinotaje, ale často je hledali i v místech, kde žádné nebyly. V těchto ohledech byla mnohem otevřenější **malá divadla** (např. Činoherní studio). Často se řídila heslem „*divadlo patří těm, kteří ho vytvářejí*“. Divadla ze 60. a 70. let úspěšně pokračovala v činnosti, některá se stěhovala do Brna a do Prahy.
- Velká divadla se zpravidla držela klasických her.

Sklep

- **Divadlo Sklep** je pražské divadlo založené r. 1971, ale do povědomí veřejnosti vešlo až začátkem 80. let. Název divadla Sklep pochází ze skutečného sklepního prostoru domku babičky Davida Vávry.
- Koncem 70. let tvořili jádro souboru kromě **Davida Vávry** a **Milana Šteindlera** ještě Jiří Burda, Tomáš Vorel, František Váša, Eva Holubová a taky Tomáš Hanák. www.divadlosklep.cz/
- [BESÍDKA DIVADLA SKLEP – YouTube](#)
- Hledej na www.youtube.cz : Miroslav Donutil si pozval Milana Šteindlera

Činoherní studio jede

- Roku 1987 se v Činoherním studiu stal uměleckým šéfem **Petr Poledňák**. Přivedl Karla Rodena a Ivanu Chýlkovou. Převodl divadlo přes období sametové revoluce. Ve svých režiiích často používal moderní rockovou nebo popovou hudbu. Spolupracoval např. s Michalem Pavlíčkem, Michaelem Kocábem, se skupinou Žentour. V sametové revoluci se členové Činoherního studia výrazně angažovali.
- Petr Poledňák byl uvážlivý manažer, pod jeho vedením se v roce 1992 Činoherní studio osamostatnilo od Státního divadla.
- Roku 1993 Petr Poledňák přijal pozvání z Prahy a s většinou souboru přesídlil do pražského Divadla Rokoko.
- Činoherní studio v Ústí n/L zastavilo činnost 31. 1. 2014.

HaDivadlo jede

- Charakteristickými rysy her **HaDivadla** v letech 1980 - 1983 jsou nesyžetovost, asociativní navazování situací, prolínání skutečnosti vnitřní a vnější, případně snu. V tomto období vznikají například inscenace:
Hra bez pravidel, Bylo jich 5 a půl, Ztráty a nálezy atd.
- Desetileté působení HaDivadla v Prostějově skončilo na jaře 1985. Divadlo se přestěhovalo do Brna. V 80. letech vznikly hry: Cesty, Dnes naposled, Dcery národa, Žádná tragédie, Proces.
- Hlavní režiséři : **Arnošt Goldflam** a **J. A. Pitínský.**
- Významné inscenace na začátku 90. let:
Lidská tragikomedie L. Klímy (režie A. Goldflam) a muzikál Hvězdy na vrbě pod vedením K. Davida.

Opakování

- Co můžete říct o divadle Sklep?
- Znáte některé herecké nebo režisérské osobnosti z Činoherního studia? Rozlišujete Činoherní studio a Činoherní klub?
- Vysvětlete vyjádření „nesyžetovost, asociativní navazování situací, prolínání skutečnosti vnitřní a vnější, případně snu“.

Odpovědi

- [*Divadlo Sklep*](#)
- Herci a režiséři z Činoherního studia a Činoherního klubu:
[*Činoherní studio Ústí nad Labem – Wikipedia*](#)
[*Činoherní klub – Wikipedia*](#)
- Vysvětlete vyjádření „*nesyžetovost*:
[*Syžet – Wikipedia*](#)

Divadla po r. 1989

- V roce 1995 byl zrušen divadelní zákon z r. 1978. Skončil státní monopol provozování divadla, většina divadel přešla do správy měst, začal působit soukromý sektor (ze začátku hlavně v muzikálových produkcích) a vznikly desítky divadelních, tanečních a alternativních souborů.
- Na jaře 1990 byla ustavena Divadelní obec (scénografů, tanečníků, loutkářů atd.) a Herecká asociace. V roce 1993 byla založena Asociace ředitelů profesionálních divadel, která se posléze proměnila v Asociaci profesionálních divadel ČR.

Studiové divadlo

- **Studiové divadlo** je zvláštní případ EXPERIMENTÁLNÍHO DIVADLA, jeho představení není možno spolehlivě určit pouze na základě vnímání a analýzy. Pro rozpoznání studiového divadla jsou nezbytné informace o způsobu a okolnostech vzniku inscenací. Studiové divadlo ještě víc než AMATÉRSKÉ DIVADLO klade důraz na přínos pro samotné aktéry. Je to často AUTORSKÉ DIVADLO a ALTERNATIVNÍ DIVADLO.
- Zdroj: [DIVADLO.CZ: Studiové divadlo](#)

Autorské divadlo

- Je specifická forma divadla, v němž **autoři hrají své vlastní texty**. Často jsou také režiséry těchto inscenací. Autorská divadla vznikají velmi často jako divadla amatérská, která se později stávají profesionálními.
- Nejznámější profesionální autorská divadla byla commedia dell'arte, Molièrovo divadlo, Shakespearovo The Globe Theatre, divadlo B. Brechta, J. Voskovce a J. Wericha, J. Suchého a J. Šlitra, B. Polívky a dalších.

Alternativní divadlo

- Do 70. let bylo divadlo omezeno jenom na jeviště, hlediště a herce. V období normalizace to chtělo nějaký proud, který narušuje stereotyp. A přesně takovým proudem se stala autorská a studiová divadla.
- Co to je alternativní divadlo? „Alternativa“ znamená „druhá volba“. Může to být zkrátka cokoli, co promění vztah mezi divákem a hercem. Herci již nejsou svazováni prostorem jeviště a klidně vyjdou mezi diváky, rozmlouvají s nimi a vtahují je do hry.

Tady jsou ukázky:

- **[Alternativní divadlo – 8 forem, které možná neznáte | Zapni mozek](http://www.zapnimozek.cz/alternativni-divadlo-%e2%80%93-8-forem-ktere-mozna-neznate/#ixzz2lamrFOoR)**

Zdroj: <http://www.zapnimozek.cz/alternativni-divadlo-%e2%80%93-8-forem-ktere-mozna-neznate/#ixzz2lamrFOoR>

Opakování

- Vysvětlete pojmy: teatrologie
epické divadlo
tradiční divadlo
- Nacvičte krátký divadelní výstup, který jste viděli v některé divadelní inscenaci.

Odpovědi

- Teatrologie je:
[41:11 Vladimír Just - K čemu bude ve 21. století dobrá teatrologie?](#)

Epické divadlo je: [Epické divadlo – Wikipedie](#)

Zdroje

- Prokop, Vladimír: Přehled české literatury 20. století, O. K. Soft Sokolov, 1998
- www.divadlosklep.cz/
- DIVADLO.CZ: Studiové divadlo
- Alternativní divadlo – 8 forem, které možná neznáte | Zapni mozek
- <http://www.zapnimozek.cz/alternativni-divadlo-%e2%80%93-8-form-ktere-mozna-neznate/#ixzz2lamrFOoR>
- 41:11 Vladimír Just - K čemu bude ve 21. století dobrá *teatrologie*?